

Σελ. 103, «Η πραγματική ελευθερία βρίσκεται μέσα στην ψυχή».

Σελ. 185, «Τι πολιτισμός είναι αυτός, όταν στενεύει η ψυχή του ανθρώπου;»

Σελ. 244, «Η ψυχή αισθάνεται όσα δεν μπορούν να δουν τα μάτια και να ακούσουν τα αυτιά».

Με αφορμή τα παραπάνω αποσπάσματα, ποιες είναι οι δικές σου σκέψεις;

Η έννοια και η φύση της ψυχής είναι από τα σημαντικότερα ζητήματα που απασχόλησαν την ανθρώπινη σκέψη. Σύμφωνα με τους μεγάλους μας αρχαίους φιλοσόφους, η ψυχή είναι το άυλο κομμάτι του ανθρώπου που αποτελεί την έδρα της προσωπικότητας, του χαρακτήρα και της νόησης του καθένα. Η ετυμολογία της λέξης φαίνεται να είναι το παράγωγο της λέξης «ψύχω» δηλαδή πνέω, φυσώ.

Αν η ψυχή είναι το πραγματικά άυλο κομμάτι μας, τότε είναι απεριοριστο, δεν έχει ούτε μέγεθος ούτε σχήμα άρα δεν φυλακίζεται και είναι ελεύθερο ακόμα και όταν εμείς πρέπει να ακολουθούμε κανόνες.

Το περιβάλλον μάς δίνει τους ήχους, τις εικόνες, τις αισθήσεις. Υπάρχουν όμως και τα άυλα συναισθήματα που είναι βαθύτερα και εντονότερα, όπως η αγάπη, η αφοσίωση, η στενοχώρια που τα αντιλαμβανόμαστε ο καθένας με βάση την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα που μας διαμορφώνει η ψυχή μας.

Ο πολιτισμός είναι η αδιάκοπη προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών της ζωής μας, όχι μόνο στον υλικό και πνευματικό τομέα αλλά και στον ηθικό που περιλαμβάνει το δίκαιο, την ελευθερία, την ανθρωπιά. Ο φόβος, η βία και η καταπίεση είναι συναισθήματα που φέρνουν ανασφάλεια, απομόνωση και έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας. Άρα, αντί να φέρουν την ανάταση της ανθρώπινης ψυχής και την εξέλιξη του πολιτισμού, εγκλωβίζουν την ψυχή και αναστέλλουν την ουσιαστική πρόοδο του πολιτισμού.

Απόστολος Τσέτογλου, Γ2